

Nro. 10.

A' FELS. CSASZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből , Pénteken Augufthus 2 - ik napján
1805 - ik elztendőben,

B é c s .

Antal Királyi Fő Herczeg Fels. Urunknak kedves öttse , a' Teutonicus avagy Német vitézi Rendnek nagy Mestere, ezen folyó Augufthusban szándékozik hódolást tartani, melly végre minden azon rendből való Commendatorokat circularis parantsolatja által *Mergentheimba* azon Rend Nagy mesterének rezidentiájába leendő menetelre meghivott. — Az Auszriai Kerületbeli Commendator Gróf *Zinzendorf Károly* már innen el is indúlt.

A' Pétersburgi Császári Udvarnak megkérésére, Monachiumban egy nem utolsó rangú személy fogattatott el, a' ki is egy feltiszt, egy altiszt,

jobb qu^olitású gabona termő szántó földje vagy^on, kótya vetye által el adni szándékozik. Ezen házhoz 17 hóldból álló szállás föld, fele kaszáló, fele szántó, azon hét öles ház, egy konyhával, egy neveltetett füzfa erdő is tartoznak. — Belylyebt az úgy nevezett *Ségában*, az az, majorban, egy 30 öl szélességű, és 128 öl hosszúságú veteményes és gyümölcös kert; benn a' városban, leg szebb helyenn, 14 öl szélességű, és 60 öl hosszúságú jó tágas fundus, az azonn lévő zsin- dellel fedett kukuritza kassal együtt, mellyenn mind házat, mind kertet szépet lehet építeni. Továb- ba a' Ménesi hegyekenn egy szőlő, melly ha jól és illendő módon miveltetik, és ha valamelly tsa- pás a' szőlőhegyeket nem érdekli, 70 sőt 80 akó bor is meg terem. Utollyára azt is meg jegy- zem, hogy a' fent említett házamban lévő búto- rokat is, úgymint tölgyfából készült almáriumokat, székeket, tükröket, lusztereket, avagy új módi gyer- tyatartókat, akár a' házzal együtt, akár azon ki- vül, vagy öszveséggel, vagy darabonként el adni kész leszek. A' kótyavetyének idejét a' jövő Sep- tember 20 ik napjára határozom meg. A' kinek a' fent előszámlált háznak, szállásnak, fundusok- nak, szőlőnek, és egyebeknek megszerzésekre ked- ve leszen, azokat addig is vagy maga meg szem- lélheti, vagy meg hatalmazott embere által meg nézettetheti, 's velem alkuba botsátkozhatik, minthogy licitation kívül is kész leszek azokat al adni. — *Irtam Aradon Sz. Jakab havának első napján 1805. esztend.*

Vitkai Pál néhai Szalpek György
Ur Jólzagának volt plenipotencia-
tus Inspector.

(Fél árkus Tóldalékkal.)

és 6 köz ember őrizete alatt Pétersburgba vitetik. Negyed nappal ennekelötte itt Bétsen vitetett által.

Fő Tisztelendő *Rosinszky János Nepomok* Nyitrai Kánonok úrnak, mind személlyes virtusaira, mind az egyházi és világi dolgokban mutatott nyomos szolgálatjára nézve a' Lázár szigetében lévő Szent Agoston Prepótságát méltoztatott Felséges Urunk adni.

Szép magyarságára, és a' Magyar Literaturának pallérozására nézve, mind a' két Magyar Hazában esméretes tudós hazakfia, az ide való egyesült Cs. Kir. udvari Kamaránál, Cs. K. udvari Concipista Tit *Bacsányi János* úr, néhai Udvari Titoknok, és udvari Kamaránál lévő Archivum Directorának *Baumburg* úrnak sok szép erköltsi tulajdonságokkal biró, 's szép tudományára nézve a' Német Országai Tudosok előtt is igen esmeretes, és mindenek előtt nagy tiszteletben lévő, *Gabriela* nevezetű Kis Asszonyával, a' múlt Junius 10-ik napján házassági életre lépett.

A' Császári, és Csász. Kir. Cseh Országai Fő Kormányzéknek értésére esvén az, hogy a' régtől fogva nagy szükséget szenvedő szegénység, a' mezőben lévő még tökéletesen még nem éredett életet le arattya, 's abból magának kenyeret süt: a' múlt Julius 20-ik napján következő kemény parantsolatot tétetett ottan közönségesse: Felséges Urunknak azon atyai jóltévő gondosságát és jobbágyai eránt való kegyelmes gondviselését, annyiba láthatóképpen meg áldották az egek, hogy ha szinte azon szükséget és drágaságot, mellyeket a' múlt elztendőbeli terméketlenség és szük aratás szültenek vala, el nem lehetett háritani egészen: mind-

Ázáltal azon nagy inség, melly az illy rendkívül való szük éltendőt természetesen követni szokta, a' maga leg főbb pontyát el nem érte, a' mennyiben még eddig semmi pusztító nyavalyák ezen Országot nem érdeklették. Háládatossággal és a' már közelgető segedelem eránt való reménységgel láttya ezen Kormányzék, 's evvel egygyütt minden jószívű lakos a' közelgető aratást, 's ugyan azért bús szívvél tapasztolta, hogy lokan nyughatatlanok lévén az időjárása által okoztatott késői aratásra nézve, a' földnek éretlen gyümölsét takarítani 's enni kezdték.

Kettős ártalmas következései lehetnének ezen idő előtt való takarításnak: 1) A' szokatlan eleddel élte, 's a' miatt meg erőtelenedett testekben olly nyavalyákat szülnének, mellyeknek kiterjedése ragadó mételyre változhatna által, és azok közül, a' kik az éhségen és szükségen diadalmat vettek, lok ezrat temetne a' sirbe. — 2) Az illy időnek előtte bétakarittatott föld gyümölsé rövid idő alatt meg rothadna, meg romolna, 's avval senki sem élhetne; következésképpen a' leg áldottabb aratást is szükség követné. — E' két irtóztató tsapásnak ezen Orzágtól való elhárítására nézve, leg szentebb kötelleffégének tartya ezen fő Kormányzék, minden föld mivelő és egyéb sorsú lakosoknak vóltaképen parantsolni, hogy az életnek, földi almának és egyéb föld gyümölsének idő előtt való bétakarításától szorgalmatosan őrizkedjenek, melly köz jót és boldogságot erányozó parantsolatunkat a' ki kész akartva által hagyja, a' környülállásokhoz képest vagy egy két 's harmadnap arastomra, vagy 5—10 botra, vagy veszfő tsapásra fog büntetődni.“

„E' mellett minden előjáróknak, Magistratusoknak és helységbeli biráknak szoros kötelességekbe áll ezen mi rendelésünknek bétellyessítésére szemessen vigyázni, és az által hágókat, vagy a' hol illik bé jelenteni, vagy a' nékiek adatott hatalom szerént az engedetleneket megbüntetni, a' bétakarított éretlen gyümölcsöket confiscalni, és hogy mások azokkal ne elhessenek, és az azokból következő nyavalyákat ki ne terjeszthessék, közönséges helyen meg égettetni.

Magyar Ország.

Nagy Kunságból Julius 22-ik napján. Eö Királyi Fő Herczagsége, Fels. Palatinusunk az Országnek ezen a' részén járván, a' Nagy-Kunságban fekvő minden helységeket, ámbár ez nagy kerülettel eshetett meg, kegyelmessen meg látogatta. Kún Sz. Mártonon kezdvén ott a' Districtusok Palatinalis Fő Kapitánya és Magistratusa által Fels. Szemellyéhez illendő tisztelettel, és minden kitelhető pompával fogadtatott; a' hol elébb a' templomba menvén, és a' szokott mód szerént imádkozván, a' jurisdictionalis házat, Criminale Archivumot, kiváltképen pedig a' tömlötzöket szemessen meg nézegette. Onnan az nap *Turkevin* és Kífs-Ujzállasan keresztül Kardszagra utazott, a' hol is vatsorált, és meg is halt. Vatsora előtt, mind a' három valláson lévőknek, úgymint, Catholicusoknak, Reformatusoknak és Görögöknek templomokat bé járta, a' város házát, annak archivumát, és kasszaját meg nézte. Vatsora után méltoztatott azt a' sátor alatt tartatott mulatságot, vagy úgy nevezett bált is meglátogatni, mellyben az Eö Kir. Herczagsége kedvéért a' mind két nemen lévő ifjúság tántzolt; azután a' piacon készült és

meg világosított győzdelmi kaput, obeliskust, szökő kutat, a' több helyeken lévő inscriptiókkal meg nézte.

Más nap, az az, Julius 17-ikén, Kunhegyesen és Madarason által Debrecen felé folytatta útját. A' Districtuson keresztül mindenkor 100 Lovas által vezetett, és Palatinalis Fő Kapitány Ur, 's a' Districtualis Magistratus által kísértetett egész a' Nagy Kúnsági határig, a' honnan ismét egy négy személyből álló Deputatio Debreczenig követte. — Minden környülállásait ezen Fels. utazásnak meg nem írhatom, csak azt az egyet jegyzem még, hogy Eő Kir. Fő Herczégse a' Kunoknak magok viseletével nagyon meg vólt elégedve, mellyet a' Debreczenbe kísirő Deputatiónak igen kegyelmes kifejezésekkel tudtára adott, és avval az ott tartatott bálban is húzomos ideig beszélt, minekutánna azt, a' több Magistratus személyekkel együtt Kardszagon is a' maga asztalához méltoztatta vólna.

Sáros Vármegyéből Julius 20-ik napján. A' Bártfai hasznos fürdőhöz gyült vendégeknek száma naponként mind jobban jobban szaporodik. Oda váratnak *Grassalkovics, Czartorisky, Radzivil* és *Sunguska* herczegek is minden órán, és a' már ott lévő úri vendégek különbkülönbféle módon mulattyák magokat. A' mi mezeinkben lévő földgyümöltse a' bő aratáshoz nagy reménységet nyújtnak a' kenyér nélkül szükölködő embereknek; e' mellett olly intézeteket tettek Előjáróink, a' mellyeknél fogva az élettel való uzsorálkodás, vagy annak idegen Országokra való ki hor-datása egészen meg akadályoztatott.

Tekintetes Nógrád Vármegyében, Ország Bi-

rája nagy méltóságú Szentiványi Ferencz Eö Exc. cellentiája Rónyai József házában, nem igen régen egy olly hasznos fürdőviz találtatott, melly a' sérésnek, köszvénynek, vastag husban 's tsontok tsuklóiban lévő hasogatásoknak (rheumatismus et arthritis) gyenge és fájó szemeknek, 's több e' felé nyavalyáknak gyógyításokra igen alkalmasnak találtatott. Az evvel való élésre ambár azon a' vidéken is nagy drágaság uralkodik, még is olly számos vendégek gyültek, hogy a' számokra épített sok szobák elégtelenek lévén, a' szegényebb forlú emberek a' fák alatt heverészni kéntelenitetnek. Találtatik ott jó bor, savanyú viz, mulatságra való helyek, biliart, néha néha bálók is tartatnak.

(A Pöstényi nagy hasznú fürdő vizről, ha élek, más alkalmatossággal fogok írni)

N é m e t O r s z á g.

Azon nevezetes Jegyzésnek, mellyet Novosilzoff rendkívül való Orosz követ a' Berlini Királyi Ministeriumnak által adott, további folytatása és vége.

„A' közönséges tracták ellen a' Liguriai Respublika Fr. Országgal öszve kaptisoltatott. Ez a' történet magában, az ezt követett környülállások, és azok a' formalítások, a' mellyekkel annak tietető elközlésében éltek, az annak elközlésére választatott szempillantat, szorosán öszve vóltak kötötve, következésképpen egész Európának figyelmeztességét magokra vonták. De mind ezekkel sem gondolt vólna Ő Császári Felsége, ha reménységét nyújtott vólna arról a' Fr. Kormányzék, hogy azokat az első köteleffégeket, a' mellyek a' Társaságokat öszve kötik, és a' mellyek a' kötsönös bi-

zodalmat, 's egymás eránt való kötelességeket a' pallérozott nemzetek közt fenn tartják, illendő tekintetbe fogjatar ani. De lehetetlen elhinni, hogy Bonaparte azon passzus leveleknek ki készítésében tett békefféges biztatásait maga is vólta-képen bétellegesíteni kívánná, mivel azon idő közben, melly azon passzusoknak kikészítése, és az alább irtnak Párisba való menetelé közt el folyt, olly intézeteket tétetett, melyek a' bekeffég helyre állítását nem tsak nem könnyítették, sőt inkább magokban foglalták annak meg rontásának magvát. Minthogy az alább irt Eö Excellentiájának B. *Hardenberg* Úr valóságos és Kabinét Ministernek, olly meg lett dolgokat terjeszt eleibe, mellyek az ő Prussziai Felsége Kabinetuma előtt tudva vagynak: egyfzersmind azt is köteles jelenteni, hogy ő a' Fels. Orofz Császártól, Junius 21-ik napján parantsolatot vett az eránt, hogy az ide zárt passzus leveleket leg ottan adja vissza, 's kérje meg Eö Excellentiáját, hogy azokat a' Fr. Kormányzéknek küldje vissza ezen kinyilatkoztatással, hogy azoknak a' jelen való környülállások közt semmi hasznokat venni nem lehet. — *Költ Berlinben, Julius 10-ik napján, 1805-ik esztendőben.*

Novosilzoff Úrnak ezen jegyzése és maga kinyilatkoztatása, a' mint a' 13 ik Juliusi Berlini tudósítások tartják, ottan nem kevés érzékenységet szült a' Publicum szivében. Félő, úgymondnak azon tudósítások, hogy Európának szárazon való békeffége is meg neháborittaffék. Eddig is ennek a' követnek Fr. Országba való küldetése vólt az az istáp, mellyenn a' közönséges békeffég eránt való reménység fundáltatott, most pedig ez is elenyészett.

Az ott, tudniillik Berlinben lévő Frantzia Császári követ, a' Pétersburgi Csász. követnek fellyebb le irt promemoriáját avagy jegyzését el nem fogadta 's által nem vette. Ezen alkalmatossággal a' Fels. Prusziziai Király maga kabinetbeli minis-terje által egy leg baratságosabb kifejezésekkel tellyes, és a' Fr. fő kormányfőkhöz intézett Jegyzélt küldött a' nevezett Fr. Követnek.

A' *Bonaparte Jeromos* felesége *Misz Paterson* a' múlt Julius 6-ik napján Camberwelsben egy szép és egészséges fiút szült e' világra. — A' testvér bátyja, egy *Camus* nevezetű Urral, a' ki tudniillik Bonaparte Jeromossal együtt Amerikából Európába jött, *Emdenbe* napkeleti Friziának fő városába (a' Westfáliai Kerületben) utazott, oly véggel, hogy ott a' Fr. Kormányfőkhöz rendeléséből, a' maga testvér húgának illendő szállást szerezzen. Itten kell annak a' maga sorsának ki menetelét el várni.

Olasz Ország.

Néhány naptól fogva (így szólnak a' 10-ik és 12-ik Juliusi Livornói levelek) külömbkülömbféle hajók jöttek Algiriából az ide való kikötőhelybe bé azon familiákkal, a' mellyek az Algiriába Junius 28-ik napján történt rettentő mészárlásnak elkerülése végett onnan el futottak. Ezek a' szánakozásra méltó emberek azt beszélik, hogy az Algiria napkeleti részén fekvő hegyek közt lakó vad lakosok honnyaikból le menvén, nagy dühösséggel rohantak Algiria városára, a' *Dey* hadi népét széllyel üzték, és leg elsőbben is a' *Dey-nak*, a' nevezetesebb embereknek és idegen kereskedőknek házaikra rohantak, azokat kipusztították, 's az abban talált embereket minden megkü-

lömböztetés nélkül megöldöfték, azután a' Zsidók-
nak hajlékjaikra rohantak, 's az azokban talált Izraé-
litákat öszve aprították. Semmi rang-kor-nem és
vallásbeli lakosoknak nem kedveztek; a' megölet-
tetteknek számok egynéhány ezerre megyen. Az
Angliai, Svéciai és több nemzetbeli Conzulok há-
zaiknak sem kedveztek, hanem az azokba men-
dék helyet keresett szerentsétlen lakosokat mind
megöldöfték. Ezek az vérszopó emberek a' Zsi-
dókat teszik gonosz tselekedeteknek okául. Nem
csak Algieriában, hanem Tunisban és Tripolisban
is nagy drágaság és éhség uralkodik. Az e' mi-
att meg holt lakosoknak számok egynéhány ezer-
re tétetődik. Ezen három haramja Társaságok-
nak uralkodói az úgy nevezett *Deyok*, sok buzá-
val terhelt Európai neutralis hajókat el foglaltat-
tak, a' mellyeknek mindazáltal az árrát meg ígér-
ték. —

Napoleon Császár és Király a' Bolognai la-
kosoknak kedvéért, az oda való városi fántzokat
le rontatni, 's azoknak helyén szép kerteket, és
léváló utakat tsináltatni meg engedte. Ennek le-
hető eszközésére az oda való municipalitásnak
200000 livert erő nemzeti jószágot el adni szabad
leszen. — *Luckában*, azon Respublikában történt
politica változásokra nézve, Julius 1 ső napján
Te Deum laudamus tartatott. *Belluomini* Ex-
Gonfaloniere Financialis Ministerré tétetődött. —
A' *Piombinoi* herczeg minden órán oda váratik,
kinek illendőképén leendő elfogadására nagy ké-
születek tétetődnek.

Néhány Egyiptomból Livornóhoz jutott, és
az oda való kikötő helybe bé is evezett Európai
kereskedő hajók következő hireket vittek oda

bé magokkal, hogy a' Török Császár Egyiptom Országán való uralkodásának ma hólnap vége legyen; hogy az oda való Beyok az Arnautáknak fő vezérekkel *Mehmed-Alival* szoros alliantziára léptek, 's magok közt meg határozták, hogy a' N. Kajrói fő kormányozót *Hoursid Basát* egész erejekkel meg támadják, hogy *Mehmed Ali, El-fi Bey*, és több Egyiptomi Beyok, sőt a' Beduinusoknak fő vezérek *Bakousi* is N. Kajró ellen marfirozzanak, és hogy ezen népes városnak meg vétetése után, Alexandria, Rosette, Damietta, és több Egyiptomi nevezetes városok ellen menni készülyenek. *Hoursid Basa* a' N. Kajrói kapukat előtök bé záratta, 's kélszebb utolsó emberéig magát védelmezni, mint sem azt a' partos Beyoknak önként fel adni.

Frantzia Ország.

A' Prusszia Király meg hatalmazott követje Marquis *Lucchesini* ismét Párisban vagyon, 's gyakorta conferentiát tart *Talleyrand* Fr küllő dolgokra ügyelő miniszterrel. — Páris vároának jelenvaló népessége 548000 főre tételődik, azoknak száma pedig, a' kik vagy kereskedések, vagy egyéb foglalatosságok végett ottan tartózkodnak, és laknak, 40000 re megyen. Azoknak a' szükölködő személyeknek, a' kik közönséges alamisnából élnek, három esztendő alatt 111000 ből, 86000-re szoritatott a' számok. — A' Császár édes anyja, a' kiről azt irtuk vala, hogy beteg ágyban fekszik, abból már fel gyógyult, és azon nyári mulató palotába fog lakni menni, mellyben lakott vala Saxoniai herczeg *Xaverius* ennekelötte. — Hadi miniszter *Berthier* egynéhány nevezetesebb Fr. Generálisokat Párisba hivatott olly vég-

gel, hogy velek együtt egy új hadi törvény könyvet készítsen.

Néhány közösleges levelek, nevezetesen a' Londoni tudósítások után, a' Magy. Kurirnak Julius 26 ik napján költ 8-ik darabjának 116 ik lapján mi is azt irtuk, hogy *Mária Amália* özvegy Hetruriai Királynét egy bizonyos herczeg (értsd a' mostani Olasz Országi Vice Királyt, *Beauharnois Eugeniust* I Napoleon Császár mostoha fiát) feleségül venni szándékozik. A' Párisi officialis újság level a' *Moniteur* erről illy jegyzést tesz: Régtől fogva tettett némellyeknek ezt a' hirt közönséggé tenni, hogy *Napoleon Császár Eugenius* herczeget az özvegy Hetruriai Királynéval öszve házasítani szándékozik, kiváltképen azokból, hogy Toskanát Olasz Országgal öszve tsatohassa. Ennek a' fundamentum nélkül szükölködő hirnek haszontalan voltát ebből is ki lehet hozni, hogy a' Hetruriai Királynénak gyermeki vannak, következésképen ha herczeg *Eugeniushoz* férjhez menne is, még sem ajándékozhatná azon Országot a' férjének. — Azt is hirdették néhány közönséges levelek, hogy egy Frantzia Császári familiából való herczeg a' Nápolyi Királynénak egyik valamellyik leányát akarja férjhez venni. — Ez a' hir az elsőbnél is haszontalanabb.

„Továbba, így folytatja beszédét a' Monitor, a' Franczia közönséges újság levelek közt is találtatnak olyanok, a' mellyekben a' Bonaparte familiának régisége egynéhány száz esztendőkre vitettetik fel. Gyermekhez illő vizsgálódások az illyenek, és ezen kérdésre: *mellyik idő pontjától kell a' Bonaparté familiát le huzni?* ezt lehet felelni. *Brumaire* (olvasd Brümer) 18-ik napja.

tól (November 8-ik napjától, a' mellyen tudniil-
lik, *Bonaparte*, Egyiptomból való vissza jöve-
tele után a' Franczia Directoriumot meg buktatta,
's a' helyett a' Consulatust állította fel) — Mi-
ként lehet a' mi jelenvaló századunkban illy ne-
vetséges dologra fakadni, 's a' Publicumot illy
haszontalanságokkal foglalatoskodtatni. — *Na-*
poleon Császár minden szerentséjet maga kardjá-
nak, ezének, és a' nemzet szeretetének tulajdo-
nithattya. Hogyha ezen tikkellyel az iró a' Csá-
szári udvarnak hizelkedni kíván, azt lehet felöle-
mondani: *Az olly barátnál, a' kinek tők a' fe-*
je, veszedelmesebb nem találhatik.“

A' belső dolgokra ügyelő Fr. minister, min-
den Franczia Országbeli Praefectusokhoz avagy
helytartókhoz olly jelentést küldött, hogy azokat
a' lakosokat, a' kik a' földmivelés mesterségben
magokat mások felett meg különböztetik, meg-
fogja a' Császár jutalmaztatni, és azokat, a' kik
igen hasznos intézeteket találnak és tesznek, az ér-
dem legióba is fel veszi. Illyen jó intézetek a'
barom - juh - és ló nevelésnek meg jobbitása, a'
pusztán álló földeknek mívelése, a' különbkülömb-
felé barom eleségnek szaporítása s. a. t.

A' Franczia officialis újság levelnek a' Mo-
nitörnek 14-ik Juliusi darabjában hat olly fontos
jelentések foglaltatnak bé, a' mellyeket a' Nap-
nyugoti Indiába ment, 's oda szerentséssen el is
jutott Tuloni hajóseregnek fő kormányozója Admi-
ral *Villeneuve* (olvasd Villenöv) a' Franczia ha-
di ministerhez küldött. Ott, úgymond, mindenek
kivánt állapotban vannak, a' Dessalines haramjáb-
ból álló hadi népe egészlen öszve töretett, és azon
szigetnek Spanyol Országhoz tartozó részéből ki

üzettetett. Armadiájának felénél többet el vesztett *Dessalines*, kéntelen volt St. Domingo ostromlásától meg szünni, 's mindenütt nyomába üzték ötet és életben maradt hadi népét a' győzedelmesek. — A' feketék magok közt meg hasonlottak, semmi egymástól való függés nints köztök. — St. Domingóban, és azon szigetnek Spanyol Országhoz tartozó részében elegendő eleség gyűjtetett. — Minden Anglus szigetet nagy félelem vette körül, mindenütt hadi készület tétetődik. — A' miképen itt beszélik Trinitad (a' Sz. Háromság szigetje) minden védelmező eszközök nélkül szükölködik, mellyről mindazáltal bizonyos tudósítást még nem vettem, minden órán vissza várom azokat a' hajókat, mellyeket a' meg kemlélésre ki küldöttem s. a. t."

Jegyzés. Admiral *Villeneuve*-nek ezen St. Domingóról küldött tudósítását a' Neuyorki avagy új Eborakumi 14-ik Juniusi levelek is bizonyítják ezen hozzá tétellel: Minden Havannai kikötő helyekben találtatott szállító hajókat bérbe fogadtak, 40—45 napra való eleséggel meg rakták, és a' mint hallatik 1500 Spanyol, 's ugyanannyi Frantzia katonák fognak azokra szállítatni, és ennek az egész expeditionnak St. Domingo a' tárgya.

Egy *Clanet* nevezetű hajósergebeli hadnagy, a' ki a' *Linx* nevű briggen, a' közelebb múlt Julius 6-ik napján érkezett Martiniqueből Franciaországba, következő tudósítást hozott a' nyugoti Indiából az egyesült Francia-Spanyol hajóseregről; "

„A' *Villeneuve* Admiralis kórmányára bízott Császári hajó sereg, két linea hajóval és egy

fregattal meg erőffitve, a' *Martiniquei* szigetnek *Fort de France* kikötőhelyében Majus 14-ik napján vas matskákot hányt ki. — Semmi kárt nem vallott, és az azon lévő nép is egesléges vólt. En azon hólnap 28-ikán indultam onnan el. — Ele- gendő eleség és viz vitetvén a' hajókra, mihelyt *Admiral Gravina*, a' ki valamelly titkos expedi- tióra ment vala ki, vissza érkezik, mingyárt ki fognak onnan indulni. — A' *Cochrane* Admira- lis kórmánya alatt lévő Anglus hajósereget az Antilli szigetek mellett 20 naptól fogva latni nem lehetett, 's azt tartják, hogy ő Európába vissza tért. — A' *Martinique* sziget előtt fekvő *Diamant* vagy *Gyémánt* névű nagy kösziklát (mellyet rég- től fogva az Anglusok birták, és olly hasznos vólt reájok nézve Amérikában, mint *Gibraltár* Euro- pában), a' mi hadi népünk meg támadta és el is foglalta. — Ugy hallatott, hogy a' *Trinidad*, avagy Sz. Háromság szigetbeli lakosok bellyebb fu- tottak, és hogy minden ellentállás nélkül el lehet azon szigetet foglalni. — Az Azori szigeteknek napnyugoti része mellett, az *Athlanticum* tenger- ben egy Amériikai hajóval akattam öszve, 's attól azt hallottam, hogy azon Spanyol hajó seregets- ke, melly *Villeneuve* Admiráltól annak idejében el vált, 2000 emberrel a' Sz. Háromság szigeté- be ki szállott, 's azt el is foglalta. — A' St. Do- mingói tudósítások egyenlőképpen azt állatják, hogy az annak Spanyol Országhoz tartozó részé- ben le telepedett, és táborozott feketeket *Ferrand* Fr. Generál nagyon meg verte. — Elegendő se- gitséget vivén oda a' Rocheforti hajóseregetske, minden ellenséges megtámadástól szabad leszen. — *Dessalines* ármadiája magában meg hasonl-

ván, fok részre szakadt. — Egész tengeri utazásomban semmi linea hajó nem akadt előmbe.“

Clanet.

Ezen hajóseregbeli Hadnagy által Admiral *Villeneuve* is egy tudósítást küldött a' Fr. hadi Miniszternek, mellyben először is arról ad néki számot, miként evezett ki a' Touloni kikötő helyből, miként ment a' Gibraltári szoros tengeren által; miként kaptsolta magát öszve a' *Gravina* Admiralis kormánya alatt vólt Spanyol hajó ereggel; miként és mitsoda szerentsével utazott a' tengeren; és mikor érkezett, a' Martiniquei szigethez. — A' *Dessalines* armadiáján történt szerentsétlenséget is le festette vóltaképen.

N a g y B r i t a n n i a.

Angliának homályba borúlt napfénye ismét fel derült, és azon szorongató bizonytalanságból, mellyben három holnaptól fogva fetrengett, ki szabadult. — Admiral *Nelson* napnyugoti Indiába szerentséssen eljutott. Ennek esméretes vitézségébe helyhezteti N. Britannia maga reménységét. — Az ő kormánya alatt lévő hajóseregtől a' Trinidad sziget mellől egy Anglus tizt illy tudósítást indi ott el Junius 6 ik napján Londonba:

„Mi ugymond, 24 napi szerentsés tengeri utazásunk után, Junius 4-ik napján, reggel a' Barbadosi szigethez érkezünk. A' mi vitéz Admirálisunk *Nelson* jövődöbeli expeditióinknak fiettetése végett, a' szárazra leg ottan ki szállott. Értésére esvén nékie, hogy az egyesült Franczia Spanyol hajósereg a' Trinidad sziget ellen ment, 2000 főből álló hadi népet, eleséget, vizet, 's egyéb szükséges dolgokat szállított Barbadosban 10 linea hajóból álló hajóseregére, 's egyenesen *Trinidad*

felé vette az utját; de ott az ellenséget nem találta, mindazáltal jó védelmező állapotban találta azon szigetet. — Most már Martinique, és Guadaloupe ellen megyünk, olly reménységben lévén, hogy az ellenséges hajósereget ott fogjuk találni. — Mindnyáján bátor szívvvel vagyunk, hajóink derekasan sveznek, és légyen az egeknek hála, 10 betegünknel több nintsen. Adja Isten, hogy leg közelebb való levelemet, szerentséssen leendő tsatazásunk után irhassam. — Légy jó egészségben.“

T u d o m á n y b e l i J e l e n t é s.

Meg újítom azon jelentésemet, mellyet az ezen folyó esztendőben, Martzius 9-ik napján, egy igen szükséges és hasznos könyvről közönséggé tettem ezen tzim alatt: *Gyermekek és ifjak Bibliotékája*; a' midön is olly ajánlást tettem az Erd. Közönségnek, hogy a' most leg közelebb esendő Pesti vásárra, melly *Augustus* 29 ik napján esik, világ eleibe fogom terjeszteni.

Ezt a' rendelt időt szoros köteleffégemnek esmértem meg tartani; azért is tudósítom minden rendben, karban helyhez tetett Subscribens urakat, hogy a' fent ki tett Pesti vásári napokban, a' könyveknek kezekhez vételekre nálam meg jelenhetnek, vagy biztosaik által rendeléseiket meg tehetik, azon alázatos kéresemmel, hogy a' subscriptio alá botsátott árrát is az 1 fl. bé küldeni ne terhelteffenek. Melly alázatos tisztelettel maradok kedves Nemzetemnek

tisztelője

Kiss István

Pesti Könyváros.